

Motion till riksdagen 2022/23:2336

av **Marielle Lahti och Annika Hirvonen (båda MP)**

med anledning av prop. 2022/23:58 Extra ändringsbudget för 2023 – Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med kompletterande lagstiftning där även intäkter från exempelvis elhandel omfattas av intäktstaket, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Putin har startat ett energikrig mot Europa som fått elpriset för svenska hushåll och företag att rusa. Trots att Sverige har varit den största exportören av el i EU har vi inte varit förskonade från effekterna. Eftersom Europa i alltför hög utsträckning varit beroende av fossila bränslen, och i synnerhet av rysk fossilgas, har vi sett mycket höga elpriser såväl i Sverige som i resten av EU.

Priset för el sätts genom s.k. marginalprissättning. Det innebär att den sista kilowattimmen som köps in sätter priset. De europeiska elmarknaderna är dessutom sammankopplade. Ofta finns det tillräckligt med produktion från energilag som är relativt sett billiga, exempelvis vindkraft. Sedan den andra halvan av 2021 har alltför ofta den fossildrivna elproduktionen på kontinenten bidragit till att kraftigt öka elpriserna även för svenska hushåll och företag. Detta innebär i sin tur att producenter som haft låga produktionskostnader har fått betalt motsvarande den mycket dyra fossilgasproduktionen. Detta har lett till väldigt stora intäkter för flera elproducerande bolag. Som ett svar på detta har man på EU-nivå infört ett s.k. intäktstak via förordning (EU) 2022/1854. Syftet med intäktstaket är att omfördela en del av de extraordinära intäkter som elproducerande bolag haft till följd av den extrema situationen på den europeiska energimarknaden till hushållen.

Beslutet om att införa ett intäktstak togs redan den 30 september. Tyvärr har regeringens saktfärdighet i att få ett förslag på plats i kombination med det begränsade

omfånget av det lagda förslaget lett till att en väldigt liten del av de extraordinära intäkterna på el omfattas. Detta illustreras av att förslaget beräknas inbringa i sammanhanget blygsamma 150 miljoner kronor.

Enligt artikel 8.1 a i förordning (EU) 2022/1854 kan medlemsstaterna välja att även beskatta intäkter från andra marknadsaktörer utöver producenter för el, exempelvis marknadsintäkter från aktörer som bedriver elhandel. Om ett elproducerande bolag beskattas för sina intäkter över intäktstaket bör rimligen även elhandlare vars intäkter härrör från handel med el producerad från ett liknande bolag beskattas. Det kan exempelvis handla om finansiella aktörer som via bilateral handel köper el till fast pris och sedan säljer den vidare till det aktuella spotpriset. Regeringen bör därför återkomma med kompletterande förslag där även intäkter från elhandel täcks av intäktstaket.

Då syftet med intäktstaket är att inbringa resurser som kan användas för att stötta hushållen är det även viktigt att de stöd som kommer i fråga är träffsäkra och rättvisa. Det redan beslutade elstödet har på ett uppseendeväckande sätt belagts med sekretess, vilket försvårar uppföljning och granskning av stödets träffsäkerhet.

Marielle Lahti (MP)

Annika Hirvonen (MP)